

Poznań, dnia 25 października 2004r.

WK-0912/ 2 / 2004

Pani
Anicetta Dudziak
Dyrektor Domu Pomocy Społecznej
ul. Poniatowskiego 21
62-600 Koło

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach problemowej kontroli gospodarki finansowej.

Zakresem kontroli objęta została gospodarka finansowa prowadzona na podstawie planu finansowego, który przewidywał uzyskanie dochodów w kwocie 791 000 zł a po zmianach w kwocie 791 400 zł. Limit wydatków ustalono w kwocie 2 998 700 zł a po zmianach zwiększono do kwoty 3 087 428 zł.

Organizację i zasady funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej określa Regulamin Organizacyjny przyjęty uchwałą Nr 97/72/2000 z dnia 06.12.2000 r. Zarządu Powiatu w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego.

Przepisy ustalające funkcjonowanie rachunkowości zostały określone przez Dyrektora Zarządzeniem Nr 1 z dnia 01 stycznia 2002 roku, które zawiera następujące dokumenty:

- Zakładowy Plan Kont,
- Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów,
- Instrukcję inwentaryzacyjną,
- Instrukcję kasową.

Jednostka w Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych wskazała zasady: gospodarki transportowej, żywienia, gospodarki lekami, pobierania odpłatności za pobyt pensjonariuszy w DPS, gospodarki depozytami.

Wyniki kontroli wykazały, że w ZPK:

- wskazano konto o symbolu 135 - 3 i nazwie rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia - wpływy na środki specjalne, zamiast konta o symbolu 131 „Rachunki bieżące” w celu ewidencji środków pieniężnych działalności środka specjalnego jednostki budżetowej, znajdujących się na rachunku bankowym środka,
- nie wskazano konta o symbolu 290 - odpisy aktualizujące należności i w konsekwencji nie utworzono takiego konta, pomimo że wystąpiły należności z tytułu odsetek przypisanych a nie wpłaconych do dnia bilansowego od zaległości za pobyt mieszkańca w kwocie 6 390,15 zł oraz z tytułu wpłat czynszów dzierżawy po terminie w kwocie 763,48 zł od 7 dłużników.

Stwierdzono, że nie były naliczane odsetki od zaległości, co skutkowało nie wykazaniem ich w sprawozdaniu Rb - 27 S z wykonania planu dochodów w kolumnie zaległości. Było to sprzeczne z przepisami § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. (Dz. U. Nr 153, poz. 1752), § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) oraz z ustaleniami w umowach dzierżawy i przepisami kodeksu cywilnego.

(strony 3- 5, 21-23 protokołu, załączniki nr 1, 2,3, 16)

W jednostce księgowość była prowadzona komputerowo przy pomocy systemu FK-ARISCO.

Bankową obsługę Domu w 2003 roku prowadziła Powszechna Kasa Oszczędności Bank S.A. w Kole. Jednostka otworzyła odrębne rachunki bankowe: dla DPS jako jednostki, depozytów mieszkańców, środka specjalnego, ZFŚS.

Ustalono, że w 2003 r. wypłacono:

- 12 nagród jubileuszowych w łącznej kwocie 45 534,49 zł
- nagrody z okazji dnia pracownika socjalnego w łącznej kwocie 41 705,00 zł

W księgach rachunkowych na koncie o symbolu 229-pozostałe rozrachunki publicznoprawne ewidencjonowano:

- rozrachunki z tytułu potrąceń dokonanych na listach wynagrodzeń z tytułu składek PZU, z tytułu wpłat na rachunek bankowy środka specjalnego za noclegi, transport, rehabilitację, odsetki od rachunku bankowego, potrącenia z wynagrodzeń z tytułów zajęć komorniczych, Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej, składek na Izbę Pielęgniarską, składek na fundusz „Pogodna Jesień”, należności komorniczych, co stanowiło naruszenie przepisów:
- Zakładowego Planu Kont - opis do konta 229, 231, 240,
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie ...(zasady tworzenia kont 231, 229, 240).

(strony 27-29 protokołu, załączniki nr 1,19)

W Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych oraz planie kont w dziale „Zasady i tryb przeprowadzania inwentaryzacji” w pkt. 1 określono terminy inwentaryzacji następująco:

aktywa i pasywa jednostki na koniec każdego roku obrotowego, w tym środki trwałe oraz wyposażenie przynajmniej raz na dwa lata.

Pełna inwentaryzacja została przeprowadzona na dzień 31.12.2002 r.

Na dzień 31.12.2003 r. przeprowadzono:

- inwentaryzację środków pieniężnych i druków ścisłego zarachowania w kasie,
- inwentaryzację środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych w drodze uzyskania potwierdzenia sald,
- inwentaryzację należności i zobowiązań poprzez weryfikację sald kont rozrachunkowych w drodze uzyskania potwierdzenia sald.

Na podstawie sprawozdań z przeprowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono różnic między stanem faktycznym a stanem wynikającym z ewidencji.

Ustalono natomiast, że:

- arkusze „spisów z natury” nie zawierają kolejnej numeracji, a w konsekwencji nie były zaewidencjonowane w księdze druków ścisłego zarachowania, co było sprzeczne z pkt. 9 instrukcji,
- nie sporządzono spisu z natury leków, paliwa, opału, zgodnie z Zarządzeniem z dnia 01.12.2003 r. w sprawie ustalenia i sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych, leków, paliw, opału.

Działania takie naruszyły ustalenia Zarządzenia Dyrektora w sprawie inwentaryzacji a także zasady przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji.

(strony nr 7-8 protokołu, załączniki nr 6-9)

Stwierdzono, że przychód gotówki i rozchód gotówki nie był ujmowany w raportach kasowych w dniu jej dokonania i tak:

- w raporcie kasowym RK Nr 46/03 za okres od 11 do 20 grudnia 2003 roku przychód kwoty :
50,00 zł udokumentowany dowodem KP Nr 385/D/03 z dnia 10.12.2003 r. ujęto w raporcie pod poz. 1 i pod datą 11.12.03 r.

- rozchód kwoty 65,12 zł udokumentowany dowodem wypłaty KW Nr 608/D/03 z dnia 15.12.2003 r. ujęto w raporcie pod poz. 13 i pod datą 12.12.03 r.,
- w raporcie kasowym RK Nr 01/03 za okres od 02 do 15 stycznia 2003 roku przychód kwoty 35,46 zł udokumentowany dowodem KP Nr 4/W/03 z dnia 08.01.2003 r. ujęto w raporcie pod poz. 6 i pod datą 06.01.03 r., przychód kwoty 40,00 zł udokumentowany dowodem KP Nr 5/W/03 z dnia 08.01.2003 r. ujęto w raporcie pod poz. 7 i pod datą 06.01.03 r.

Było to sprzeczne z przepisami art. 24 ust. 5 pkt.3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.)

(strony nr 11-13 protokołu)

Jednostka sporządziła sprawozdania:

- Rb-27S z wykonania planu dochodów,
- Rb-28S z wykonania planu wydatków
- Rb Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych (negatywne)
- Rb-N o stanie należności,
- Bilans jednostki budżetowej.

W wyniku porównania danych wykazanych w ewidencji z danymi w sprawozdaniach ustalono, że dane te są zgodne.

Zaplanowane dochody zrealizowano na kwotę 792 492,28 zł, natomiast wydatki w kwocie 3.084.375,35 zł i taką kwotę wykazano w sprawozdaniu Rb-28 S za okres od początku roku do dnia 31.12.2003 r.

Wystąpiły przekroczenia planu wydatków w łącznej kwocie 138,83 zł z tego:

- § 3020 plan 15 600,00 zł wykonanie 15 611,46 zł przekroczenie 11,46 zł
- § 4210 plan 229 380,00 zł wykonanie 229 392,21 zł przekroczenie 12,21 zł
- § 4220 plan 257 140,00 zł wykonanie 257 157,11 zł przekroczenie 17,11 zł
- § 4230 plan 35 000,00 zł wykonanie 35 015,84 zł przekroczenie 15,84 zł
- § 4260 plan 128 228,00 zł wykonanie 128 248,82 zł przekroczenie 20,82 zł
- § 4270 plan 54 000,00 zł wykonanie 54 023,19 zł przekroczenie 23,19 zł
- § 4300 plan 65 000,00 zł wykonanie 65 000,92 zł przekroczenie 0,92 zł
- § 4410 plan 4 500,00 zł wykonanie 4 537,28 zł przekroczenie 37,28 zł

Przekroczenie wydatków stanowiło naruszenie art.92 pkt.3 w związku z art.26 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2003r. Nr 15 poz. 148 ze zm.)

Ustalono, że na dzień 31.12.2003 r. zobowiązania wyniosły 12 138,40 zł

Stwierdzono, że:

- w sprawozdaniu Rb-27 S w kolumnie nadpłaty nie wykazano kwoty 115,00 zł z tytułu nadpłaconego czynszu dzierżawy za miesiąc maj 2003 r. Kwoty tej nie zwrócono dzierżawcy,
- w sprawozdaniu Rb-28 S i w sprawozdaniu RB-Z nie wykazano zobowiązań na kwotę 878,40 zł, wykazano je jako zobowiązanie niewymagalne. Zobowiązanie wymagalne powstało wobec Przedsiębiorstwa CALFROST na podstawie faktury VAT Nr FV/10989 z dnia 17.12.2003 r., gdzie określono termin płatności na 7 dni od daty wystawienia faktury. Zobowiązanie uregulowano dnia 09.01.2004 r., po terminie-odsetek za nieterminowość nie naliczono i nie zapłacono).

Działania takie naruszyły przepisy § 10 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

(strony 21-22, 24 protokołu oraz załącznik nr 17)

Pracownicy dokonywali zakupów środków żywnościowych (jaj, ziemniaków, warzyw) na targowisku stosując druki o nazwie dowód wewnętrzny. Przykładowo: dowód wewnętrzny Nr 149/03 z dnia 20.11.2003 r. wystawiony przez pracownika DPS na kwotę 270,00 zł za

zakup jaj – nie wskazano na dowodzie gdzie i od kogo dokonano zakupu i jaki był powód nie uzyskania obcego dowodu zewnętrznego. Dowód zawiera adnotacje, że został sprawdzony i zatwierdzony do zapłaty. Do dowodu wystawiono druk P-magazyn przyjęcie, gdzie wskazano dostawcę - Targowisko. Dowód nie zawiera korespondencji kont i klasyfikacji budżetowej.

Kierownik jednostki zezwolił w przepisach wewnętrznych (instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w dziale „Dowody księgowe” pkt. 23 na zakupy drobnych usług i składników majątkowych w punktach sprzedaży nie wystawiających faktur. Dowodem księgowym w takich przypadkach miało być oświadczenie pracownika dokonującego zakupu. Działania takie były niezgodne z przepisami art. 20. ust. 2, 3, 4, art. 21 ust. 1. pkt 2, 6 ustawy o rachunkowości.

(strony nr 34-35 protokołu, załączniki nr 25-31)

W 2003 roku w jednostce prowadzono rejestr zamówień publicznych.

Udzielono zamówień na dostawę oleju opałowego, artykułów spożywczych, pieczywa, wędlin, artykułów ogólnospożywczych.

Na dostawę artykułów chemicznych (wg wyszczególnienia) z właścicielem Hurtowni Chemiczno-Przemysłowej Koło Dyrektor DPS i Główna księgowa zawarły umowę dostawy w dniu 26.09.03 r. za łączną kwotę 5 643,52 zł na okres od 26.09.2003 r. do 26.11.2003 r.

W wyniku porównania asortymentu oferty z asortymentem dostarczonym przez dostawcę wg faktury VAT 203/2003 z dnia 25.11.03 r. wystawionej dla DPS przez Hurtownię Chemiczno – Przemysłową Koło na łączną kwotę 1 077,48 zł stwierdzono, że dostarczony asortyment nie we wszystkich przypadkach odpowiadał ofercie (umowie) i tak

wg faktury płyn do naczyń APISEK wg ceny 1,55 zł nie było takiego asortymentu w ofercie

wg faktury ścierka ostra wg ceny 0,38 zł nie było takiego asortymentu w ofercie

wg faktury Wanish do dywanów wg ceny 7,87 zł wg oferty 10,25 zł

wg faktury Morgan do dywanów wg ceny 4,94 zł nie było takiego asortymentu w ofercie

wg faktury Cylit do WC 0,7 l wg ceny 6,20 zł nie było takiego asortymentu w ofercie

wg faktury Prymus do naczyń 0,5 l wg ceny 1,10 zł nie było takiego asortymentu w ofercie

wg faktury Domestos 750 wg ceny 7,32 zł nie było takiego asortymentu w ofercie

wg faktury Tytan do WC 0,7 l wg ceny 3,44 zł wg oferty 2,49 zł

wg faktury Oliwka bambino wg ceny 5,70 zł wg oferty 5,00 zł

Działania takie naruszyły ustalenia zawartej umowy z dnia 25.11.2003 r., a także przepisy art. 76 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 ze zm.).

(strona 31 protokołu załącznik nr 21)

Ustalono, że depozyt środków pieniężnych mieszkańców na koniec 2003 roku posiadało 101 osób z saldem 79 478,17 zł. Środki gromadzono na odrębnym rachunku bankowym, wypłat dokonywano na prośbę mieszkańca. Odsetki za zgodą mieszkańców ewidencjonowano odrębnie.

Przedstawiając Pani Dyrektor ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zapewnić stosowanie kont wynikające z obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu miasta, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

Wskazać konto:

- o symbolu 131 - rachunki bieżące i ewidencjonować na nim środki finansowe środka specjalnego,
 - o symbolu 290 - odpisy aktualizujące należności.
2. Rozrachunki z tytułu potrąceń dokonywanych na listach wynagrodzeń z innych tytułów niż podatki i składki odprowadzane do ZUS ewidencjonować na koncie 240 - pozostałe rozrachunki.
 3. Przeprowadzać inwentaryzację składników majątkowych zgodnie z ustaleniami Zarządzenia i wg zasad określonych w Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w dziale „Zasady i tryby przeprowadzania inwentaryzacji”.
 4. Polecić sporządzanie raportów kasowych zgodnie z zasadami określonymi instrukcją kasową a w szczególności:
 - wpisywać bieżąco w dniu wypłaty gotówki do raportów kasowych wszystkie dowody kasowe,
 - ustalać w danym dniu pozostałości w kasie po zakończeniu przyjmowania wpłat i dokonywania wypłat,
 5. Zapewnić sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z zasadami określonymi przepisami prawa.
Jeżeli wystąpią zobowiązania wymagalne wykazywać je w sprawozdaniach RB-28 S z wykonania planu wydatków i w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych.
Polecić naliczanie i ujmowanie w księgach rachunkowych konta 290 odsetek od nieterminowych wpłat.
 6. Wyegzekwować odsetki za nieterminowe wpłaty z tytułu dzierżawy w łącznej kwocie 763,48 zł. Kwotę 115,00 zł z tytułu nadpłaty czynszu zwrócić dzierżawcy lub za jego zgodą zaliczyć na poczet bieżącej wpłaty.
 7. Ustalić precyzyjnie w przepisach wewnętrznych jakiego rodzaju zastępcze obce dowody zewnętrzne i do jakiego rodzaju operacji gospodarczych będą stosowane. Sprawować kontrolę, aby dowody zastępcze zawierały adnotacje zgodnie z art. 21 ustawy o rachunkowości.
 8. Dokonywać zakupów zgodnie z asortymentem i wg cen określonych w ofercie - umowie.
 9. Wydatków dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
(-) Mieczysław Klupczyński

Do wiadomości:
Starosta Powiatu Kolskiego